

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), priličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 33

Ptuj, 21. avgusta 1921

III. letnik

KRALJ PETER UMRL.

V torek, 16. avg. ob pol šestih pop. je umrl kralj Peter.

Ministrski svet je izdal ob tej priliki tole proklamacijo:

Narodu Srbov, Hrvatov in Slovencev!

Njegovo Veličanstvo kralj Peter I. je umrl danes 16. avgusta ob 17:30 popoldne v svoji prestolnici v Beogradu, obkrožen od članov kraljevske vlade. Na prestol je stopil po členu 56. ustave Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander. Do povratka Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra v domovino vrši na osnovi 59. ustave kraljevsko oblast ministrski svet. Narod Srbov, Hrvatov in Slovencev je brez razlike imena in vere hvaležen velikemu kralju, ki je s svojim strogo ustavnim, parlamentarnim vladanjem osigural narodno svobodo in tako ustvaril možnost polnega razvoja narodne sile za izvršitev velikih nacionalnih ciljev in nalog. Pod njegovo vlado je postala kraljevina Srbija s svojimi svobodnimi institucijami in s svojo jasno načrtano nacionalno politiko privlačna sila za ves naš narod, kateri je živel in trpel pod tujo oblastjo in je pričakoval od Srbije svoje osvoboditve. Nikdar v vsem času svojega s slavo venčanega življenja ni izgubil kralj Peter iz vida največji ideal: Osvoboditve in ujedinjenosti vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v veliko nacionalno državo. Kot kralj je posvetil vse svoje moči oživitvorenju tega narodnega ideala. Z njim je skupno delal in se boril, z njim skupno trpel o pregonstvu. Dočakal je slednjič, da se njegova vojska ne samo zmagovito vrne v svojo zemljo, ampak da obenem z junaškim poletom osvobodi iz tujega jarma vse Srbe, Hrvate in Slovence in jih ujedini v eno državo. Neustrašenost in hrabrost kralja v najhujših časih velike narodne borbe, njegova vzvišena strpnost in samozatajevanje v časih težkih narodnih izkušenj bodo ostali kot svetli primer in vzgled kaznejšim rodovom, ki bodo črpali iz njih novo moč.

Velikemu kralju, ki je z brezprimerno ljubeznijo ljubil ves narod, obdolžimo se dostojno s tem, da se zberemo vsi okoli njegovega prestola, na katerega je sedaj stopil njegov sin, vzgojen v idejah svojega roditelja in utrjen v velikem boju za osvoboditve kot

njegov prvi boritelj in vrhovni komandant naše hrabre vojske.

Slava kralju Petru!

Živel kralj Aleksander!

Beograd, 16. avgusta 1921.

* * *

Iz življenja kralja Petra.

Kralj Peter I. se je rodil 29. junija (po našem štetju 12. julija) 1844. v Beogradu kot tretji otrok tedanjega srbskega kneza Aleksandra Karagjorgjevića in Perside, rojane Menadovićeve. V ljudsko šolo je hodil v Beogradu; kot štirinajstletnega mladeniča ga je poslal oče v Ženevo, kjer je nadaljeval študije tri leta. Iz Ženeve je odšel na Francosko v vojaška akademijo St. Cyr, katere je končal l. 1864. ter stopil kot oficir v francosko armado. Živel je v Parizu, kjer se je posvetil političnim in ekonomskim vedam.

Ko je l. 1870. izbruhnila francosko-pruska vojna, je stopil princ Peter kot oficir v tujsko legijo. Odlikoval se je tako, da je bil poklican v generalni štab in bil odlikovan z legijo časti. Po končani vojni je princ Peter odšel v Švico, kjer je posvetil nadaljnim študijam.

V domovini so se v tem času razmere popolnoma izpremenile. Petrov oče se je moral odpovedati srbskemu prestolu v korist Obrenovićeve, ki so pregnali Karagjorgjeviće iz Srbije. Peter je kot izgnanec živel v Švici. Ali tudi tja je došel obupni glas bosanske in hercegovinske raje, ki se je dvignila proti Turkom. Knez Peter ni premišljal niti trenutka: naskrivaj je odšel v bosensko krajino, zbral v Orahovcu na svoje stroške veliko četo vstašev in se postavil pod imenom Petar Mrkonjić na čelo borilcev za svobodo potlačenega naroda (1875).

Po večletnem četovanju je odšel princ Peter najprej na Dunaj, od tam pa v Pariz, kjer je zopet nadaljeval svoje študije.

L. 1883. se je na Cetinju oženil s kneginjo Zorko, hčerko tedanjega črnogorskega kralja Nikita.

Ta mu je rodila pet otrok, izmed katerih še žive: kneginja Jelena, vdova bivšega ruskega velikega kneza Ivana Konstantinoviča, kraljevič Gjorgje (roj. 1887) in sedanji kralj Aleksander (roj. 4/17 decembra 1889). A že l. 1890 mu je umrla žena Zorka in princ Peter se je preselil s Cetinja v Švico, kjer je živel kot skromen zasebnik.

Razmere v domovini Srbijo so se pa vedno bolj slabšale. Srbski narod je končno uvidel, kam ga vodi politika Obrenovičev, ki so se po svojih zadnjih predstavnikih, kralju Milanu in Aleksandru, vdinjali v avstrijsko službo. V tragični majski noči l. 1903 se je začela nova zgodovina srbske države. Dne 2/15 junija je narodna skupščina zbrala princa Petra za srbskega kralja.

Ko je po 45 let izgnanstva stopil kralj Peter na srbska tla, je rekel: Kar je začel ded, to bo končal vnuk. Te besede so se v resnici izpolnile. Kratka doba Petrovega vladanja znači za Srbijo razvitek in velik napredek na narodnem, kulturnem in gospodarskem polju. Ali največja naloga je bila osvobodjenje in ujedinjenje našega naroda. Avstrija je takoj razumela, kaj pomenja za njo nova in prerajena Srbija. Zato je hotela Srbijo uničiti, ali če bi to ne šlo, jo vsaj gospodarsko kolikor mogoče oslabiliti. Srbski narod je odbil ta napad, prenesel tudi drugi udarec, ko se je avstro-ogrsko monarhija prisvojila l. 1908 Bosno in Hercegovino.

A komaj se je uredile razmere v deželi, že je začel kralj Peter izvajati nalogo, ki si jo je bil postavil, borbo za osvobodjenje. L. 1912 se je začela balkanska vojska, ki je osvobodila južne Slovence izpod turške oblasti. Dovršivši del svoje življenjske naloge, je radi oslabelega zdravja 70letni kralj izročil julija 1914 vladu sinu regentu in prestolonasledniku Aleksandru, sam pa se hotel odpočiti. Ali svetovna vojska, ki je nato izbruhnila, kralju tega ni dovolila. Ponižana, pustošena Srbija je prizdevala kralju polno skrb vsa leta dolgo vojske. Toda silni duh Petrov je prenesel vse udarce, dokler se ni ob koncu vojske izpolnila njegova največja želja, da je videl ujedinjen v eno močno državo narod Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Pošteni slovenski javnosti!

Za klerikalnimi listi „Straža“ in „Slov. gospodar“ so nastopili listi NSS „Nova pravda“ in „Jugoslavija“ z neosnovanimi napadi na g. dr. O. Pirkmajerja, vodjo okr. glavarstva v Ptuj.

Mi sami poznamo vseskozi nad vse nepristransko, korektno in taktčno postopanje gosp. vodje glavarstva v vseh uradnih poslih, katerim se posveča z vso svojo osebnostjo.

To njegovo delovanje priznava tudi ljudstvo, negledé na strankino, pripadnost, kakor to kaže imenovanje častnim občanom, n. pr. občine Hajdine in Sv. Marka, katerih odborniki so pristali Kmečke zveze.

Kakor vemo se je uradovanje g. vodje in vsega njegovega uradništva spoznalo od deželne vlade kot požrtvovalno in vzorno, kar se pa žal ni dalo doslej javnosti na znanje. Prosimo, da se to stori sedaj!

Obsojamo te osebne napade in to tem bolj, ker očitvidno rušijo ugled državne oblasti.

Tega prepričanja je vse objektivno misleče prebivalstvo Ptuj in okraja, katero zahteva nujno, da se mu da zaslužene zadoščenje.

Krajevna org. J. D. S. v Ptuj.

Ptujčani proti vodji okr. glavarstva v Ptuj.

„Jugoslavija“ je priobčila 15. avgusta Poslano 15 Ptujčanov g. pokrajinskemu namestniku Ivanu Hribarju. V tem Poslanem

opozarjajo g. namestnika na vse očitke, ktere so priobčili „Straža“, „Slov. Gospodar“ in „Nova pravda“ in zahtevajo disciplinarno preiskavo proti njemu.

Zalibože „Jugoslavija“ ni priobčila imen onih petnajstih Ptujčanov, ki so podpisali Poslano. Zakaj očitki, ktere navajajo Ptujčani, so res, kakor pravi Poslano, tako ogromni, da napravijo uradnika nemogočega, ako se mu dokažejo. Hvaležni bi torej morali biti onim Ptujčanom, ki hočejo stvar razčistiti. Tega mnenja je bilo tudi državno pravdnštvo v Ljubljani in poslalo takoj v uradništvo „Jugoslavije“ komisijo, ki naj izve ona imena. Ali uradništvo ni imelo več onega „Poslanega“ in se niti na eno ime ni moglo več spominjati. Dobri namen Poslanega se torej ne da doseči, ker se ne ve, kdo da toži.

Toda šalo na stran! Gonjo zoper vodjo našega okrajnega glavarstva so začeli temni elementi, kterim ni do resnice in pravice, nego ki hočejo s krivičnimi obdolžitvami, z neosnovanim obrekovanjem in vednim napadanjem škodovati možu, o katerem vedo, da je neumorno delaven, da je njegovo delo pošteno in nesebično, ki pa se v svoji pravici ljubnosti ne da zlorabljati v nečiste strankarske namene.

Začela se je ta gonja zoper našega vodjo javno v „Straži“, kteri se je pridružila „Nova Pravda“ in sedaj še „Jugoslavija“, saj „gliha vkup štrih“ pravi pregovor. Oni „Ptujčani“, ki se v svojem Poslanem zaletavajo v vodjo okrajnega glavarstva, so si svesti, da je vsaka njihova beseda hudobno licemerstvo.

Ko bi bil g. vodja zakrivil le najmanjšo kako pomevbo, bi njegovi „prijatelji“ planili po njej kakor pes po gladni kosti, saj s tem bi vodjo takoj uničili in jim bi ne bilo treba mesece in leta ga obrekovati in blatiti.

Razni očitki naj pa bi bili resnični, ker g. dr. Pirkmaier ni dosedaj niti najmanje reagiral na te ogromne očitke! Če so gospodje Ptujčani tako natančno poučeni o vseh napadih v „Straži“ in „Novi Pravdi“, je vendar nemogoče, da bi bili baš takrat spali, ko so isti listi naznanili, da je oproščen odgovorni urednik „Straže“, ki ga je tožil g. dr. Pirkmaier. In česa se je tikala tista tožba in kako, da je bil Žebot oproščen? Žebot je bil tožen, ker ni priobčil nekega popravka, oproščen pa je bil, ker je vodja tiskarne, prof. Jerovšek pod prisego izpovedal, da je sicer prejel Pirkmaierjev popravek, da pa se ne spominja več (po nekaj dneh?) ali je popravek izročil g. Žebotu. Zato je začel g. vodja s povratnimi recepti pošiljati popravke naravnost odgovornemu uredniku. Ali v zlobnosti so svoje vrste ljudje nepreračunljivi. Ker isti urednik ne more več kakor pri Jerovšku Žebotu priseči, da je popravek prejel, pa pozabil, ali ga je prejel, je najboljšo, da popravek sploh ne sprejme. Tako je odšel n. pr. tak popravek s pošto že meseca maja na odgovornega urednika „Straže“ Vl. Pušenjaka, ali kadar ga pošta išče v Mariboru, da mu izroči priporočeni popravek, je g. poslanec v Beogradu, kadar ga pa išče pismo v Beogradu, ga zdavna nema više v Beogradu. Tako se že tri mesece iščeta odgovorni urednik in priporočeni popravek, pa se še nista našla. Naši o vseh pregreških dr. Pirkmaierja tako dobro in natančno poučeni „Ptujčani“ pa sedaj javno zatrjujejo g. pokrajinskemu namestniku, da gospod doktor ni niti skušal braniti se.

Za moralo in pravico tako navdušeni gg. „Ptujčani“ morajo biti pa tudi čudovito naivni možje. S svojim „Poslanim“ si menda domišljajo, da so šele oni odkrili g. pokrajinskemu namestniku ogromne očitke o pomevboh itd., ki jih očitajo resnicoljubni krščanski in narodno-socialni listi g. dr. Pirkmaierju. Ko bi se bili gg. „Ptujčani“ potrudili pa vprašali najnavadnejšega uradnika ktereakoli urada v Ptuj ali drugje, bi bili zvedeli pretresljivo novico, da morajo uradi svojim višjim oblastem poročati v vsakem očitku, ki je na nje naperjen v kakem listu. Tako je tudi pokrajinska vlada v Ljubljani že davno poučena o vseh lopovskih očitkih v imenovanih listih in ji ni bilo treba čakati šele pobožnih

„Ptujčanov“ v Jugoslaviji. Da so vsi ti očitki lopovski, bi bili Jugoslavijini Ptujčani lahko zvedeli tudi naravnost v Ptuj, kjer je znano, da je vlada odredila že meseca maja revizijo vsega poslovanja na okrajnem glavarstvu. Uspeh te revizije je bil pa naravnost uničujoč, pa ne za vodjo okrajnega glavarstva, nego za brezvestne katoliške in narodno-socialne obrekovalce. Ker verni Ptujčani Jugoslavije očitajo novih poneverb itd. po tej preiskavi, je za vlado stvar že dognana, „Ptujčani“ pa so s svojim „Poslanim“ v Jugoslaviji nanizali k dosedanjim svojim delom še novo remek-delo.

V svoji veliki brigi za procvit naše države se bojeti „Ptujčani“, da bi ljudstvo izgubilo zaupanje do državne uprave. Ako štejejo ti „vestni Ptujčani“ med ono svoje ljudstvo temne elemente, ki šle hujskajo druge proti oblastem, ki razdirajo pozitivno delo, ki bi najrajše razbili našo Jugoslavijo, potem imajo čisto prav. Takim hujskajočim razdiralnim elementom ne more biti po volji uspešno delo našega okrajnega glavarja. Vprašajte pa pošteno, delavno ljudstvo v našem okraju! Ti se vedo dobro spominjati dobrot Gospodarskega urada, ktereга duša je bila g. vodja. Vprašajte občinske predstojnike, vprašajte okrajne zastope in slišali boste, koliko se trudi in koliko tudi doseže za svoje glavarstvo dr. Pirkmaier.

Onih 15 Ptujčanov s svojim Poslanim naj bi si dobro prečitali, kar piše njihova „Jugoslavija“ na isti strani v drugem stolpcu spodaj o žrtvah § 104, kjer se tudi pravi, da ravno svoboda in prostost nalaga človeka dolžnosti do družbe. Pa tudi uradništvo „Jugoslavije“ samo naj bi se ravnalo po lastnem nasvetu na istem mestu, ko pravi, da objavlja take obravnave, da bodo ljudje vendar enkrat uvideli, da se je preobratni in popreobratni položaj popolnoma izpremenil in da živimo zopet v urejenih razmerah, kjer uživa vsak državljani svobodo; priznati pa mora tudi dolžnosti svobode. Lepe so te besede v Jugoslaviji! Kaj pa dela neodgovorno lastništvo Jugoslavije. Isto številko razdeljuje samo in jo razpošilja v mnogih izvodih po vsem ptujškem okraju gotovo ne, da bi ljudi poučevalo v gornjih svojih izvajanjih, nego s prozornim namenom, da s svojim Poslanim petnajstih Ptujčanov očitno hujška prebivalstvo proti oblastim. Jugoslavija na isti strani drugače uči negodela, obsoja s tem samo sebe, svoje delovanje in če bo državna oblast tudi proti Jugoslaviji uporabila § 104, bo storila le, kar odobruje Jugoslavija sama. Prav se ji zgodi!

Župni zlet mariborske sokolske župe v Središču.

Dne 14. avgusta je slavila sokolska misel v Središču triumf. Mariborska sokolska župa je priredila na ta dan v Središču svoj redni župni zlet, da pomaga proslaviti desetletnice ondotnega društva in ustanovitve novega Sokolskega doma. Stotine članstva, naraščaja i vojaštva, ki je na zletu v odlični meri sodelovalo, se je že na vse zgodaj vozilo v krasno okičenem, nabito polnem vlaku proti prijaznemu trgu Središču. Tam izstop in takoj na telovadišče, kjer so se vršile skupne vaje vseh društev in vojaštva za popoldanski nastop.

Ob 11. uri se je vse zbralo na postaji k sprejemu ogromne množice došlih gostov in k pohodu. Pohod je bil veličasten. Ob zvokih dveh godeb, središke in krške, se je razvila povorka za sokolskimi prapori v slikovito, mogočno reko; župno starešinstvo z odposlanci, sokolski jezdni odsek, naraščaj, vojaštvo, članstvo v krojih in civilu in nepregledna vrsta občinstva od blizu in daleč, vse radostnih lic in z navdušenjem v očeh. Na desno in levo kraj ceste in po trgu nas je pozdravljalo stotine ljudi; trg še menda nikoli ni imel tako slavnostnega lica ko to nedeljo; zastavic in zastav nebroj, cvetja in vencev cel gozd; in slavoloki, med njimi

eden posebno izviren — živ slavolok, samih belo oblečenih deklic, ki se cvetje sipale na nas. Pred novozgrajenim Sokolskim domom se je pohod ustavil; vršili so se pozdravni nagovori. Pozdravili so br. Hočevar, starosta središkega Sokola, g. Lukačič, središki župan, v imenu vojske gospod brigadir Nikolajević iz Varaždina, br. dr. Pivko, starosta mariborske župe, br. Kostenapfel, odposlanca Saveza in br. dr. Leskovec, starosta Sokola v Lendavi, ki je prinesel pozdrave gospoda pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja. Po pozdravnih nagovorih se je množica razšla h kosilu. Popoldanski nastop je bil določen na pol 16. uri.

Že zgodaj popoldne so začele vreti mase proti telovadišču na prostrani ledini, ki je kakor ustvarjena za take prireditve. Tu se je videlo, kaj premore vztrajno, navdušeno in požrtvovalno delo. Tribune, klopi, nebroj miz, šotori, nenavadno lično postavljeni iz breze, zastave, prapori, venci, na telovadnem prostoru na stotine vzdanih opek, da markirajo stojišče vsakemu posameznemu telovadcu, vse to je bilo rezultat trdega, več tednov trajajočega dela. Ni nam mogoče pohvalno navesti vseh onih, ki se niso ustrašili ne truda, ne stroškov, da pripravijo dostojen sprejem svojim gostom; toda iniciativnemu delu župne podnačelnice dr. Tavčarjeve, društvenemu starosti br. Hočevarju in tajniku dr. Tavčarju gre posebno lep kos zasluge, da se je prireditvi obnesla tako sijajno in da je vnanja dograditev Sokolskega doma našla tako lep zaključek.

Sploh zasluži zidanje Sokolskega doma v Središču posebno poglavje. Po pravici in brez pretiravanja lahko trdimo, da je težko najti v Sloveniji kraj, kjer bi bila sokolska misel tako globoko prodrta v širšo narodno maso, kakor v Središču. Pri gradnji je sodeloval vsak posameznik v trgu, ki čuti narodno in sokolsko, ta z denarnimi žrtvami, drugi s prispevki materiala, tretji z lastnoročnim delom pri gradnji. Vse je vodila velika ideja skupnosti, discipline, bratoljubja in nesebičnosti, ki bi lahko služila za vzor vsem drugim krajem širom domovine. Iz odkritega srca, polnega občudovanja, čestitamo Središčanom za njih delo in razumevanje vrednosti skupnega truda. Le na ta način je bilo sploh mogoče misliti na zidanje lastnega doma v teh dragih časih in le tako si je dala misel tudi realizirati.

Ob 16. uri je počel javni nastop. Ni tu prostora, da bi se spuščali v podrobnosti; omenimo le, da je bil ves nastop, bilo v prostih vajah, bilo na orodju dokaz resnega, vsestranskega dela in v primeri s prejšnjimi nastopi v znamenju napredka. Krasno se je dokumentirala skupnost vojske in sokolstva. Vojaštvo iz Ptuja, Maribora, Varaždina in Čakovca je s sokolskimi člani vred izvajalo z veliko točnostjo sokolske župne proste vaje. Pri odstopu jih je pozdravljala tisočglava množica s frenetičnim aplavzom, ki mu kar ni bilo kraja.

Občinstva je bilo okoli 7000; razveseljivo je bilo to, da je bilo prisotnih na tisoče kmečkega ljudstva. In, rekel bi, najmerodajnejša kritika v vsej prireditvi je dejstvo, da so ljudje — kmetje, ki drugače niso prijatelji Sokola, glasno izjavljali, da kaj takega nihče drugi ne zmoro nego Sokol. Po nastopu se je razvila živahna zabava, ki se je končala kljub tolikim tisočem brez najmanjšega incidenta, brez ekscesov, kljub izborni vinski kaplji, ki se je točila. Vse se je zavedalo, da je prireditve sokolske.

H koncu še enkrat častitamo Središču na njegovem delu in mu želimo, da bi v novem Sokolskem delu vzgojil dolgo vrsto zavednih Sokolov, zdravih na duši in na telesu, zavednih narodnih delavcev, ki bodo krepka opora državi.

Gospodarstvo.

Bosanske slive. Bosanci si letos ne obetajo dobre letine. Ako ne pride kakšna neizgoda,

bodo letos nasušili 1200—1400 vagonov suhih sliv, to je polovica ali dve tretjini lanske letine. Iz letošnjih sliv bodo napravili ponajveč večje množine žganja.

Dopisi.

Častna diploma muzejskega društva v Ptuj za msgr. Frana Bulića, ravnatelja arheološkega muzeja v Splitu, je v izloži trgovine Vogel na Slovenskem trgu. V soboto dne 27. avg. se pelje deputacija v Rogaško-Slatino, da izroči diplomu 75-letnemu slavljenju.

Ptujski SOKOL naznanja, da počiva radi čiščenja vsa telovadba do prihodnje objave.

Prijava rezervnih častnikov. Voja oblast hoče znati: za vse svoje rezerve častnike in jih pozivlje, da naznanijo svoje točne naslove bližnji vojaški komandi. Prijave se izvrši pismeno.

Za Jugoslovansko Matico je darovalo Posojilno in hranilno društvo v Ptuj kot podporo 400 K, nadalje je nabrala gospodičina Dora Mervič pri učenkah okoliške ljudske šole v Ptuj že tretjo vsoto 292 K in v veselje družbi pri inštalaciji župana na Mestnem vrhu se je nabralo 120 K, za kar izreka vsem podružnica Jug. Matice v Ptuj najgorkejšo zahvalo.

Breg. Poročil se je dne 13. t. m. gospod Franc Igljč, trgovec na Bregu z gospodično Hedviko Kos.

Sejsko poročilo. Dne 16. t. m. je bilo na sejem prignanih 147 konj in 492 goved; cene so se gibale 5—12 K kg žive teže. Voli 12—16 K žive teže. Drugi dan je bilo prignanih 300 svinj; cene so se gibale 16—24 K žive teže. Prasici od 6—8 tednev stari 120—180 K komad. Mestno tržno nadzorstvo.

Cene za meso. Komisija za določevanje cen je v svoji seji dne 17. avgusta 1921 določila sledeče prodajne cene za meso in to počenši z 20. avgustom 1921, in sicer: 1 kg govejega mesa zadnji del 17 K, sprednji del 15 K. 1 kg telečjega mesa zadnji del 14 K, sprednji del 12 K. 1 kg blekov 4 K. 1 kg pljuč 8 K. Na 1 kg je dovoljeno 18 dkg kosti. Cene morajo biti razloženo nabite na tablah, katere morajo biti razobešene pri vходу v mesnice, oz. na stojnicah. Vsi prestopki določenih cen se kaznujejo.

„Podružnica državne posredovalnice za delo“ v Strnišču pri Ptuj potrebuje večje število rudarjev (kopačev (Hauer) in pomožnih delavcev.) Rudarji, ki želijo iti nadelo izven Slovenije, naj se čimprej zglasijo ustno ali pismeno pri podružnici, kjer se jim naznanijo vsi potrebni podatki in pogoji. Uradnje se vsaki dan, razen nedelj in praznikov od 8. do 14. ure.

Velikost „Ljubljanskega velikega semnja.“ Dasi se ta semen letos privedi prvič, ter se je bilo boriti z mnogimi težkočami in ovirami, bo vendar „Ljubljanski veliki semen“ razmeroma jako velik. Sejmišče obsega 25.000 m² od katerih je 10.000 m² razstavnega prostora.

Urad „Ljubljanskega velikega semnja“ razpošilja te dni vabila za poset „Ljubljanskega velikega semnja“ od 3. do 12. septembra 1921 na vse kraje naše države. Ker nudi „Ljubljanski veliki semen“ pri priznanih nizkih cenah v Sloveniji ne le najugodnejšo, temveč tudi najboljšo priliko za nakup vsakovrstnega blaga, se je nadejati poseta vseh pridobitnih krogov cele države, trgovcev, industrijcev in obrtnikov. Za naše pridobitne kroge je poset semnja toliko važnejši, ker se ga udeleži v velikem številu tudi inozemstvo. Te dni se je začel plakirati širom kraljevine umetniški plakat kot vabilo na „Ljubljanski veliki semen“. Plakat je umetniško delo mojstra g. profesorja Vaupotiča, natisnila pa ga je „Mariborska tiskarna“ d. d. v Mariboru. Plakat predstavlja v ozadju Ljubljano, v ospredju pa je zobato kolo, znamenje industrije, na kojega se Merkurjeva roka z žezlom krepko opira.

Ugodnosti za obiskovalce „Ljubljanskega velikega semnja“ v Ljubljani od 3. do 12. septembra 1921. Upoštevajoč velik pomen „Ljubljan-

skega velikega semnja za naše narodno gospodarstvo, so naše državne oblasti priznale razstavljalcem in obiskovalcem številne ugodnosti. Obiskovalci, ki se izkažejo z legitimacijo in sejskim znakom, plačajo v času od 20. avgusta do 20. septembra 1921 za vožnjo do Ljubljane in nazaj v vseh razredih potniških vlakov vseh železnic v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, polovično vožnjo. Za prevoz razstavnega blaga v Ljubljano in nazaj se plača polovična železninska voznina in sicer na ta način, da se zaračuna za pot od izhodišča do Ljubljane cela tovornina, dočim se blago na povratku iz Ljubljane nazaj brezplačno odpremi. Legitimacije s sejskim znakom, ki upravičujejo imetnika do vseh navedenih ugodnosti, se dobe za 25 dinarjev pri vseh sejskih zastopnikih v vseh večjih mestih, ali pa neposredno pri Uradu Ljubljanskega velikega semnja v Ljubljani.

Politične vesti.

Pečuj samostojna država. Prebivalci Pečuja in okolice, ki so sedaj pod našo zaščito, pa bi morali priti po mirovni pogodbi pod madžarsko oblast, so se temu odločno uprli. Na velikem zborovanju 14. avgusta so rajši oklicali samostojno republiko. Z orožjem v roki se hočejo upreti prihodu madžarske oblasti. Navdušenje za novo republiko je veliko in povsod se snujejo narodne brambe. Za predsednika so izvolili grofa Karolyja, ki biva v Dalmaciji.

Krvava borba v Albaniji. V severni Albaniji se vrše krvave borbe med Miriditi in vladnimi četami iz Tirane. Miriditi napredujejo, dasi imajo tudi sami velike izgube. Mnogo morajo trpeti ranjenci, ker ni zdravnikov, bolniških strežnikov in sanitetnega materiala.

Naši protidržavni agitatorji v Gradcu. V Gradcu je bilo na zahtevo naše vlade aretiran Nanko Gagliardi, načelnik hrvatskih renegatov. V njegovem stanovanju so našli cel arhiv o rovanju proti naši državi. Zapleten je tudi v zaroto proti prestolonasledniku. Gagliardi je imel nalogo, da vzdrži zvezo z onimi elementi v Jugoslaviji, ki se strinjajo z izdajniškim gibanjem frankovcev, ki širijo mržnjo proti državi in proti Srbom, predvsem pa proti jugoslovanski vojski.

Poostritev spora z Italijo. Sedanja italijanska vlada nikakor noče prepustiti Baroša nam, dasi nam sodi po rapalski pogodbi. Da bi na nas pritiskala, je dala potne liste našim delegatom, ki se pogajajo v Rimu radi takozvanih kulturnih vprašanj. S tem je na grd način pretrgala pogajanja in tako se ne bodo mogla nadaljevati niti trgovska pogajanja.

Najnovejše vesti.

Pogreb Nj. Vel. kralja Petra. V ponedeljek, dne 22. t. m. se ko truplo Nj. Vel. kralja po cerkvenem opravilu slovesno prepeljalo iz saborske cerkve na železniško postajo, od tam pa z vlakom do Mladenovca in potem z avtomobilom v Topolo, kjer se bo položilo v družinsko rakev v kraljevi zaobljubljeni cerkvi u Oplencina.

Razno.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani naznanja zopet večje število praznih mest v trgovinah.

Od milijardarke do prostitutke. Te dni se je v nekem njujorškem hotelu zastupila miss Sara Cowen, hči umrlega ameriškega milijarderja in „Kralja železnic.“ Po smrti očeta se je kot dedinja par sto milijonov dolarjev vrednega premoženja poročila iz ljubezni s poslovnim prijateljem svojega očeta. Bila pa je udana pijanstvu, od česar je mož ni

— 4 —
mogel odvrniti. Končno se je od nje ločil. Padala je vedno nižje in postala končno prostitutka. Nedavno se je zastrupila.

Književnost.

Štefanovič Emil, „Moji zapiski z Dunaja“ cena 10 K, broširani knjižici, s pošto 1 K več. Naroča se pri Zvezni knjigarni Marijin trg 8 v Ljubljani.

Ivan Albrecht, Malenkosti. Natisnila in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, „Narodne knjižnice“ 28.—29. snopič. Cena broširani knjižici 18 K.

Vrh Razglednika. Ilustrovan poljudno-znanstven mesečnik, stane na leto 200 K, posamezna številka 25 K. Založništva, uredništvo in uprava je na Prevaljah nad Mariborom. Izšla je prva številka novega lista, posvečena Jugoslaviji, Karadjordjevićem, na vidiku srečne bodočnosti! List hoče biti poljudno znanstven za širše občinstvo. Priobčevati hoče kratke, kolikor mogoče ilustrovane sestavke iz vseh strok praktičnega znanja. Tako hoče širiti prosveto in omiko med najširše sloje našega prebivalstva, vzbujati s tem lastno premišljevanje in pripomoči tako na kulturnem polju, da se naša domovina dviga in dvigne. V prvi številki govori o plugu in zvezdazni, o obstanku organizmov, nas navaja k opazovanju narave, v dvojnem sonetnem vencu nam pa duševni oče lista razlaga svoje misli o religiji in vesolju. Barve naslovnega lista črno-rdeče na žoltem ovitku nas prekričavo spominjajo črnih duš, ki hočejo s krvjo zatreti, ne razširiti vzhajajočo prosveto.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravnistvu v Ptuj, Slovenski trg (stari rotovž) šte. 3.

Vsled čiščenja kotlov

v mestnem kopališču

ostane isto od ponedeljka dne 22. avgusta do sobote dne 27. avgusta 1921 zaprta.

Mestna uprava Ptuj, dne 16. avg. 1921.

Volčje psičke

(izborni čuvaji) ima na prodaj Pavle Dostal, Ptuj.

Gonilni jermeni

za tovarne, mline, žage in poljedelske stroje v vsaki širini v zalogi pri

IV. KRAVOS, Maribor, Aleksandrova c. 13.

POZOR TRGOVCI!

Najceneje in dobro kupite:

**petrolej
bencin
strojno olje
kolomaz
vazelin itd.**

pri podružnici Dravogradske rafinerije
V PTUJU, Slovenski trg 15
pisarna: Cankarjeva ulica šte. 7.
FRANJO BREZOVNIK.

Na prodaj: Dve lepi posestvi v Halozah

pri glavni cesti, prva v izmeri 10 oralov in sicer 3 orale vinograda, njive, sadonosnik in lepa hosta. Drugo v izmeri 13 oralov in sicer 2 orale vinograda, njive, lep sadonosnik in lepa hosta. — Gostilna s trgovino v Halozah pri glavni cesti meri 7 oralov. Naslov pove uprava lista.

Razširjajte „Ptujski list.“

J. MAHORKO družba z o. z. poprej petrolejska družba v Ptuj,
Panonska ul. 4, skladišče pri kolodvoru nudi
g. trgovcem sledeče najceneje:

Petrolej 2 krat rafiniran čist beli
bencin
tovotmast
vazelin
Erdal krema

strojno olje
kolomaz
sveče
i. t. d.

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstne usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo.
Cene nizke, postrežba točna.

Lepa dvonadstropna hiša v Ptuj z vrtom in lep vinograd v Halozah

z lepo gospodarsko hišo, 4 viničarije, velika vinska klet, v izmeri 25 oralov in sicer 13 oralov lepo nosečega vinograda, njive in lepa hrastova hosta; tudi čez 200 polovnjakov vinske posode se takoj proda. Naslov pove uprava lista.

Proda se: slike znamenitih slikarjev, glasovir, veliko zrcalo, konsol miza z žirandoli, postelje in drugo. **Lach**, Vičava 25.

Pozor! Reklamna ponudba! Samo 20 dni veljavna!

Ker hočem opustiti svojo zalogo ur, pošiljam v roku 20 dni vsakomur, ki pošlje ta iz časnika izrezani oglas, krasno remontoirko (za gospode), izborno opremljeno, 30 ur idočo, s triletno pismono garancijo, za reklamno ceno 45 namesto 85 dinarjev franco proti prejšnji vposlatvi dotičnega zneska v priporočenem pismu. Ura se dopošlje takoj priporočeno. — Po povzetju se pošlje le proti ari 19 dinarjev

Skladišče ur **ADOLF MITH, ZAGREB**,
Samostanska ul. 4.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celoveu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah in v Brežicah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.



Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.